

เครื่องดักยุงจากพลาสติกเหลือใช้

เครื่องดักยุงจากขวดพลาสติกเหลือใช้

ยุงเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยทั้งในบ้านและโรงเรียน นอกจากจะสร้างความรำคาญแล้ว ยังเป็นพาหะนำโรค เช่น โรคไข้เลือดออก ซึ่งเป็นโรคที่พบได้บ่อยในประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน หลายคนเลือกใช้สเปรย์หรือสารเคมีกำจัดยุง แต่บางครั้งก็มีราคาแพง มีกลิ่นฉุน และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมได้

หนูเลยมีแนวคิดในการประดิษฐ์ **เครื่องดักยุงจากพลาสติกเหลือใช้** โดยนำขวดพลาสติกที่ใช้แล้วกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ช่วยลดปริมาณขยะพลาสติก และช่วยลดจำนวนยุงไปพร้อมกัน ถือเป็นการน่านวัตกรรมง่าย ๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายและมีต้นทุนไม่สูง

วิธีทำไม่ซับซ้อน เพียงนำขวดพลาสติกมาตัดครึ่ง แล้วคว่ำส่วนบนลงให้เป็นรูปกรวย จากนั้นเติมน้ำอุ่น น้ำตาล และยีสต์ลงไป ยีสต์จะทำปฏิกิริยากับน้ำตาลและปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ออกมา ซึ่งเป็นก๊าซที่ยุงใช้ในการหาเหยื่อ ทำให้ยุงบินเข้ามาภายในกับดัก

เมื่อยุงบินผ่านปากกรวยเข้าไปแล้ว จะหาทางออกได้ยาก เพราะช่องทางเข้ามีขนาดเล็ก ยุงส่วนใหญ่มักบินวนอยู่ภายในขวด จึงช่วยลดจำนวนยุงในบริเวณนั้นได้ แม้ว่าจะไม่สามารถดักยุงได้ทั้งหมดหรือใช้แทนการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงได้ แต่ก็ยังเป็นอีกวิธีหนึ่งช่วยลดจำนวนยุงโดยไม่ต้องพึ่งสารเคมีมากเกินไป

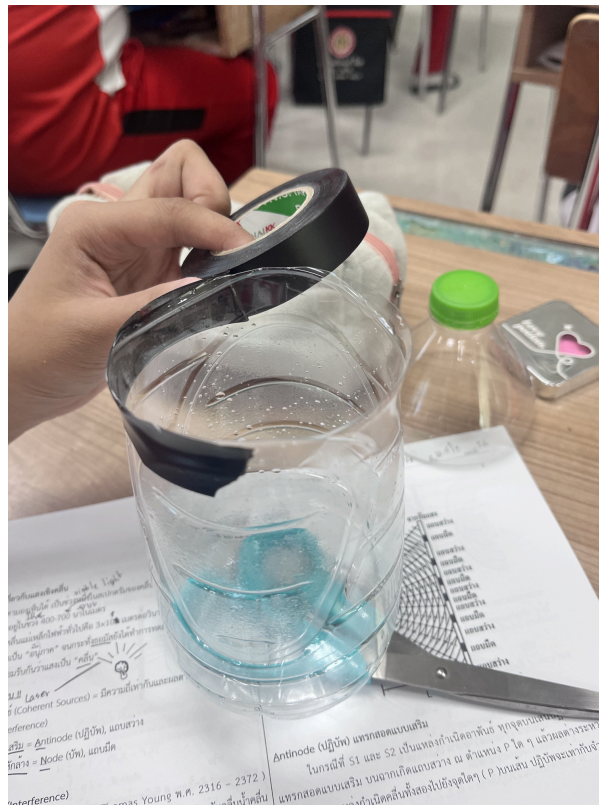
จุดเด่นของสิ่งประดิษฐ์ชิ้นนี้คือ ใช้วัสดุเหลือใช้ที่หาได้ง่าย เช่น ขวดพลาสติกที่หลายคนมักทิ้งเป็นขยะ เมื่อนำกลับมาดัดแปลงก็สามารถสร้างประโยชน์ได้จริง อีกทั้งยังมีต้นทุนต่ำ ทำได้เองที่บ้าน โรงเรียน หรือชุมชน เหมาะกับทุกเพศทุกวัย และช่วยส่งเสริมการรีไซเคิล รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

หลังจากได้ลองประดิษฐ์จริง หนูพบว่าการทำเครื่องดักยุงไม่ยาก ใช้เวลาไม่นาน และใช้อุปกรณ์เพียงไม่กี่อย่าง ทำให้ทุกคนสามารถนำไปทำตามได้ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความตระหนักถึงการลดขยะพลาสติก เพราะของที่หลายคนคิดว่าไม่มีประโยชน์ ยังสามารถนำมาสร้างเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ใช้งานได้จริง

หากต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ก็สามารถเพิ่มพัดลมขนาดเล็กหรือแผงโซลาร์เซลล์เพื่อช่วยดูดยุงเข้าไปในกับดัก ทำให้ยุงบินออกมาได้ยากขึ้น และยังสามารถใช้พลังงานสะอาดอีกด้วย นอกจากนี้ยังสามารถปรับรูปแบบให้มีความแข็งแรงและสวยงาม เพื่อให้ใช้งานได้สะดวกและมีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น

สิ่งประดิษฐ์ชิ้นนี้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้แก่ **SDG 3 สุขภาพและความปลอดภัย** เพราะช่วยลดความเสี่ยงจากโรคที่มียุงเป็นพาหะ และ **SDG 12 การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน** เนื่องจากการนำขวดพลาสติกกลับมาใช้ซ้ำ ลดปริมาณขยะ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ถึงแม้เครื่องดักยุงจากวัสดุเหลือใช้จะเป็นสิ่งประดิษฐ์ง่าย ๆ แต่ก็แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมไม่จำเป็นต้องเป็นเทคโนโลยีที่ซับซ้อนเสมอไป หากเราใช้ความคิดสร้างสรรค์และนำวัสดุรอบตัวมาประยุกต์ใช้ ก็สามารถช่วยลดขยะ ดูแลสิ่งแวดล้อม และช่วยให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

และใส่ยีสต์ น้ำตาลและน้ำอุ่นลงไป เพียงแค่นี้ก็จะได้ที่ดักยุงจากขวดพลาสติกแล้วค่ะ

เครื่องดักยุง

จากขวดพลาสติก

นวัตกรรมง่ายๆ จากของเหลือใช้ ช่วยลดจำนวนยุง ปลอดภัย ประหยัด และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ดักยุงได้จริง ปลอดภัยสารเคมี ทำง่ายมาก!

วัสดุอุปกรณ์

ขวดพลาสติก 1.5 - 2 ลิตร 1 ใบ	น้ำอุ่น 200 มล.	น้ำตาลทรายแดง หรือ น้ำตาลทราย 50 กรัม	ยีสต์ 1 ช้อนชา	เทปกาละสีดำ หรือกระดาษสีดำ	กรรไกร หรือ คัตเตอร์
------------------------------	-----------------	---------------------------------------	----------------	----------------------------	----------------------

วิธีทำ

- ตัดขวดพลาสติก บริเวณส่วนบน ประมาณ 1 ใน 3 ของขวด
- ผสมน้ำอุ่นกับน้ำตาล คนให้ละลาย แล้วเทลงในส่วนล่าง ของขวด
- เติมยีสต์ลงไป โดยไม่ต้องคน
- นำส่วนบนของขวด ที่ตัดไว้ ๔ ส่วน ลง เป็นรูปกรวย
- พันรอบขวดด้วย กระดาษสีดำ หรือเทปสีดำ เพราะยุงชอบ บริเวณมืด
- วางเครื่องดักยุงใน มุมมืด หรือบริเวณ ที่มียุงชุม

หลักการทำงาน

เมื่อยีสต์ย่อยน้ำตาล จะเกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ละลายออกมา ยุงจะบินเข้ามาแหล่งกำเนิดก๊าซ เมื่อบินผ่านปากกรวยเข้าไปแล้ว จะพาทางออกได้ยาก จึงติดอยู่ในขวด

ยุงถูกดึงดูดด้วย ก๊าซ CO₂

บินเข้าทางปากกรวย ทางออกไม่ได้ จึงติดอยู่ในขวด

ประโยชน์

- ✓ ลดจำนวนยุงในบ้าน
- ✓ ลดการใช้สารเคมีกำจัดยุง
- ✓ นำขวดพลาสติกกลับมาใช้ใหม่
- ✓ ประหยัดค่าใช้จ่าย
- ✓ ช่วยลดปัญหาโรคที่มียุงเป็นพาหะ เช่น ไข้เลือดออก

ความเชื่อมโยงกับ SDGs

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING สุขภาพและความเป็ยอยู่ที่ดี	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION การบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน	13 CLIMATE ACTION การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ลดขยะพลาสติก)
---	---	---

แนวทางพัฒนาต่อยอด

สามารถเพิ่มไฟ LED ทำแสงต่ำ หรือออกแบบไปเปลี่ยนสารละลายได้ง่ายขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดักยุงและใช้งานได้สะดวกมากขึ้น

แหล่งอ้างอิง

1. องค์การอนามัยโลก (WHO): Dengue and Severe Dengue
WHO – Dengue and Severe Dengue https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/dengue-and-severe-dengue?utm_source=chatgpt.com
2. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
กรมควบคุมโรค (DDC)